

Załącznik do
uchwały nr
Rady Powiatu Lęborskiego
z dnia

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Lęborskiego na lata 2013-2015

Lębork, 2012

Spis treści

Wstęp	2
Rozdział I Charakterystyka Powiatu	3
Rozdział II Diagnoza	4
1. Charakterystyka stanu opieki zdrowotnej w województwie pomorskim.....	4
2. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w powiecie lęborskim.....	6
3. Infrastruktura ochrony zdrowia i opieki społecznej, zadania realizowane.....	10
3.1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.....	10
3.2 Ośrodki pomocy społecznej	12
3.3 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	12
3.4 Powiatowy Urząd Pracy	13
3.5 Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.....	13
3.6 Dom Pomocy Społecznej nr 1	14
3.7 Dom Pomocy Społecznej nr 2	15
3.8 Lekarska Poradnia Zdrowia Psychicznego sp.p.....	16
3.9 Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej	16
Rozdział III Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Lęborskiego.....	17
1. Cele i zadania Powiatu Lęborskiego wynikające z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.....	18
2. Cele strategiczne Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Lęborskiego na lata 2013-2015	20
3. Monitoring i ewaluacja Programu	21
4. Podsumowanie.....	21

Wstęp

W świetle zapisu Światowej Organizacji Zdrowia „**zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia).**”

W myśl tej definicji, zdrowie psychiczne to nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również stan, który pozwala osobie sprawnie funkcjonować w społeczeństwie. Człowiek jest zintegrowaną całością, która może prawidłowo funkcjonować jedynie wtedy, gdy wszystkie jej poszczególne części są **zdrowe**. Należy przez to rozumieć nie tylko poszczególne narządy, ale również psychikę, ponieważ wiele chorób ma podłoże psychiczne.

Mając na uwadze rozmiar i rosnącą dynamikę problemów zdrowia psychicznego zostało opracowanych szereg dokumentów między innymi przez Światową Organizację Zdrowia, Unię Europejską, a także Polskę, w których zostały określone cele, zadania i modele opieki psychiatrycznej.

Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 28 grudnia 2010 (Dz. U. z 2011r. nr 24, poz. 128) ustanowiła Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, w którym głównymi celami jest promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym, zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Do realizacji tych celów również zobowiązano samorządy powiatów i gmin.

W celu wywiązania się z nałożonego obowiązku opracowano niniejszy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013- 2015 dla Powiatu Lęborskiego.

Program określa najbardziej istotne elementy polityki zdrowotnej Powiatu Lęborskiego, wyznacza kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców, zaspokojenia ich potrzeb zdrowotnych i organizacji opieki zdrowotnej.

W realizacji zadań wynikających z Programu mogą uczestniczyć również organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły, grupy samopomocowe pacjentów oraz ich rodziny.

Rozdział I

Charakterystyka Powiatu

Powiat łęborski leży w północno-zachodniej części województwa pomorskiego. Swym zasięgiem obejmuje obszar 707 km² na którym zamieszkuje 64.000 mieszkańców. Od wschodu graniczy z powiatem wejherowskim, od zachodu z powiatem słupskim, a od południa z powiatem bytowskim.

W granicach administracyjnych znajduje się 5 gmin, w tym 2 gminy miejskie:

- Łębork

- Łeba

oraz trzy gminy wiejskie:

-Cewice,

-Nowa Wieś Łęborska

- Wicko.

Ludność Województwa, Powiatu Łęborskiego i gmin wg stanu na 31.12.2011

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Województwo Pomorskie (wg. stanu na 31.12.2010r.)	2 240 319	1 088 139	1 152 180
Powiat Łęborski	65 539	32 044	33 495
Gm. Łębork	34704	16 631	18 073
Gm. Łeba	3 937	1 894	2 043
Gm. Cewice	7 449	3 762	3 687
Gm. Nowa Wieś Łęborska	13 400	6 746	6 654
Gm. Wicko	6 049	3 011	3 038

Źródło: opracowanie własne Starostwa Powiatowego w Łęborku

Liczba mieszkańców Powiatu Łęborskiego wynosi 65 539, w tym 34 704 osoby to mieszkańcy miasta Łęborka. Zatem z uwagi na największą liczbę osób zamieszkujących w mieście Łębork i jego położenie w centrum powiatu łęborskiego, podmioty, działające na rzecz ochrony zdrowia psychicznego umieszczone są właśnie w tym mieście.

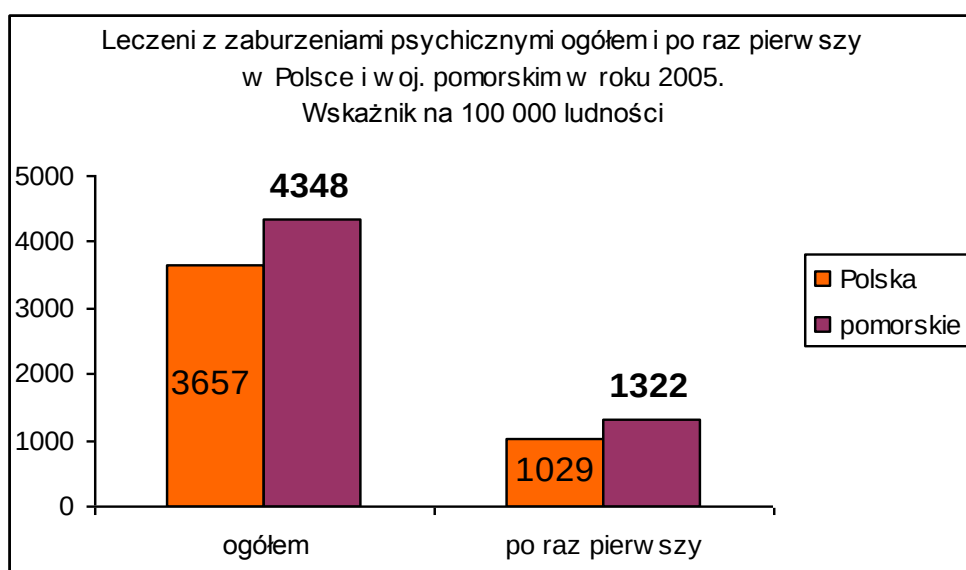
Rozdział II Diagnoza

1. Charakterystyka stanu psychiatrycznej opieki zdrowotnej w województwie pomorskim¹

W województwie pomorskim obserwuje się dynamikę wzrostu leczenia pacjentów z zaburzeniami psychicznymi w odniesieniu do danych ogólnopolskich.

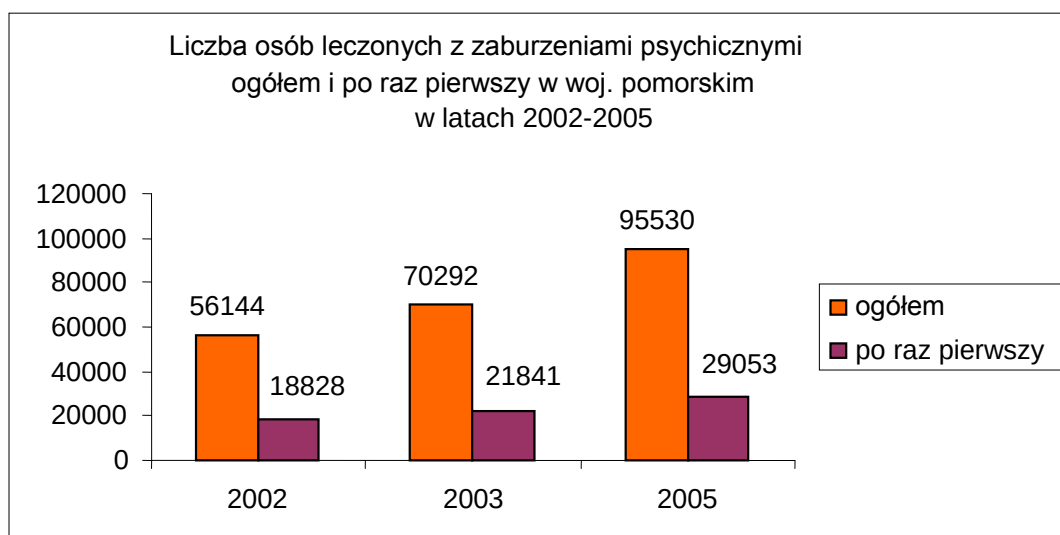
Liczba pacjentów z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowanych ogółem i po raz pierwszy w kraju i województwie pomorskim (wskaźnik na 100 000 ludności) przedstawia poniższy wykres:

Chorobowość

Dynamikę chorobowości i zapadalności na zaburzenia psychiczne w naszym województwie ilustruje zestawienie:

Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi ogólnie leczonych w woj. pomorskim

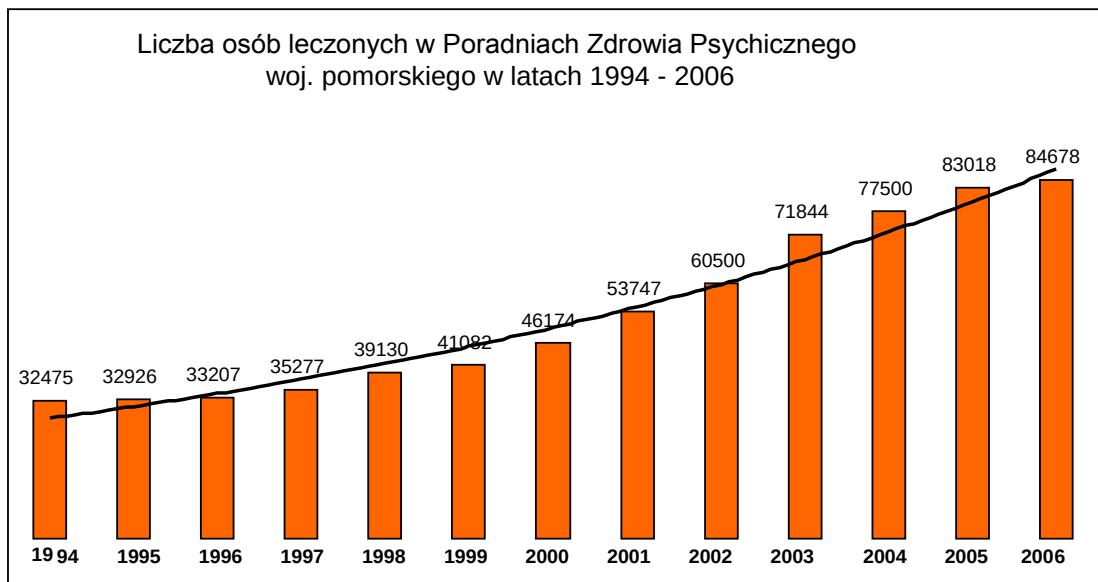

¹ Informacje przedstawiono w oparciu o założenia programu Zdrowie dla Pomorza 2005-2013 Opracowanie Xa Lecznictwo Psychiatryczne, zamieszczone na stronie

http://urząd.pomorskie.eu/pl/dokumenty_strategiczne/zdrowie_dla_pomorzan

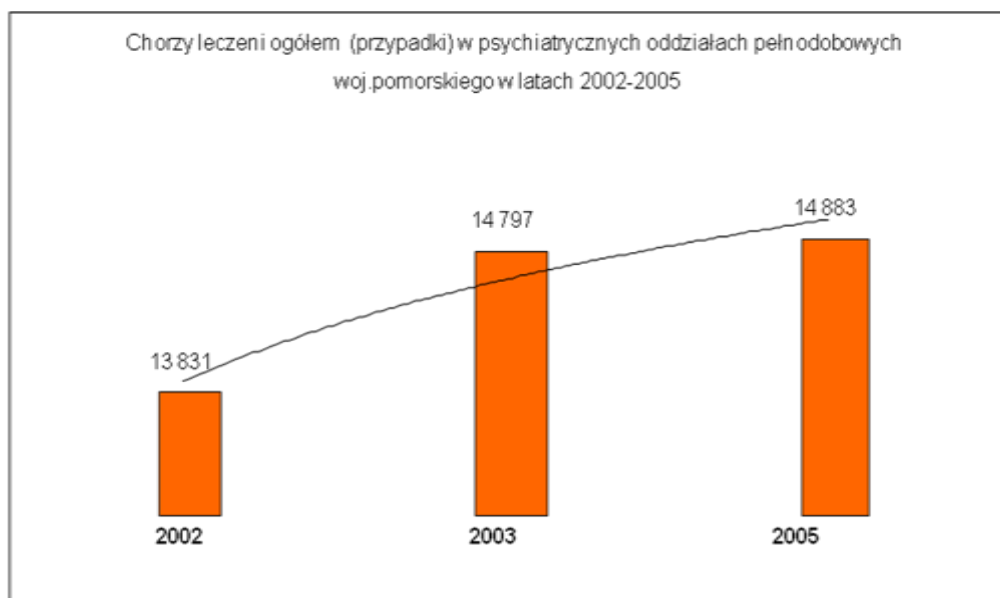
W woj. pomorskim wzrost zachorowalności jest znacznie większy niż w kraju. Obrazuje to pośrednio zarówno przyrastająca liczba osób korzystających z leczenia ambulatoryjnego, jak i stacjonarnego.

Liczba osób leczonych ambulatoryjnie w woj. pomorskim

Przyrost liczby pacjentów hospitalizowanych ma mniejszą dynamikę niż leczonych ambulatoryjnie i jest uwarunkowane liczbą łóżek.

Chorzy leczeni ogółem w oddziałach całodobowych

W województwie pomorskim przybywa osób leczonych i zgłaszających się po raz pierwszy do poradni zdrowia psychicznego. Notuje się większy, proporcjonalny wzrost

w poradniach dla osób w podeszłym wieku, co odzwierciedla zmiany demograficzne społeczeństwa naszego województwa.

Podobnie jak w kraju, w leczeniu ambulatoryjnym najczęściej leczone były osoby z zaburzeniami depresyjnymi i lękowymi, a w ciągu 15 lat wskaźnik tych zaburzeń wzrósł o 85%.

2. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w powiecie łębarskim.

Na terenie powiatu łębarskiego świadczenia w rodzaju: opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień realizowane są przez następujące podmioty wykonujące działalność leczniczą:

Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w 2012 r.				
Nazwa świadczeniodawcy	Zakres świadczeń	Miejscowość	Kod pocztowy	Ulica
Lekarska Poradnia Zdrowia Psychicznego Grażyna Nowakowska-Zaremba i Aleksandra Szafranowicz-Greczko Sp. Partnerska	Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych	Łębork	84-300	Al. Wolności 40A
Lekarska Poradnia Zdrowia Psychicznego Grażyna Nowakowska-Zaremba i Aleksandra Szafranowicz-Greczko Spółka Partnerska	Poradnia-swiadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	Łębork	84-300	Al. Wolności 40A ul. Armii Krajowej 32
Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Oddział stacjonarny-swiadczenia psychiatryczne dla dorosłych	Łębork	84-300	Ul. Węgrzynowicza 13

Świadczenia usług medycznych w zakresie psychiatrii dla dorosłych oraz świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu realizuje jeden świadczeniodawca: Lekarska Poradnia Zdrowia Psychicznego Grażyna Nowakowska-Zaremba i Aleksandra Szafarowicz -Greczko Spółka Partnerska.

Zgodnie z Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego - proponowany minimalny wskaźnik lub liczba placówek to: 1 poradnia na 150 tys. mieszkańców, czynna codziennie w każdym powiecie lub dzielnicy dużego miasta. W powiecie łębarskim wskaźnik liczby miejsc wynosi 0,78. Aktualna liczba zakontraktowanych świadczeń w zakresie świadczeń psychiatrycznych ambulatoryjnych dla dorosłych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców powiatu łębarskiego wynosi 6 194,57 pkt., przy średniej w województwie pomorskim 9 376,13 pkt.

W zakresie: świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu aktualna liczba zakontraktowanych świadczeń w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców powiatu łębarskiego w 2012 r. wynosi 1 573,24 pkt., przy średniej w województwie pomorskim 4 284,87 pkt. Uwzględniając założenia Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego-

proponowany minimalny wskaźnik lub liczba placówek, to co najmniej 1 przychodnia/l powiat (około 50 tys. mieszkańców).

Niskie wskaźniki liczby zakontraktowanych świadczeń w powiecie lęborskim wynikają z braku potencjalnych świadczeniodawców z tego terenu i ograniczonego potencjału odpowiednio wykwalifikowanego personelu u w/w świadczeniodawcy.

Jednakże pacjenci mogą korzystać ze świadczeń w innych jednostkach, realizujących powyższe świadczenia poza powiatem.

Zasoby kadrowe w przeliczeniu na liczby etatów przeliczeniowych w tygodniowym wymiarze zatrudnienia (wg danych z POWNFZ) przedstawiają poniższe tabele:

Zakres świadczeń	Nazwa specjalności	Stopień specjalności	Tygodniowy wymiar zatrudnienia/etat przeliczeniowy (37h 55 min./tyg)
Oddział stacjonarny – świadczenia psychiatryczne dla dorosłych	lekarz psychiatra	2	2
	lekarz psychiatra	1	1,17
	lekarz psychiatra	w trakcie specjalizacji	0,58
	psycholog		2,21

Zakres świadczeń	Nazwa specjalności	Stopień specjalności	Tygodniowy wymiar zatrudnienia/etat przeliczeniowy (37h 55 min./tyg)
Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych	lekarz psychiatra	2	0,05
	lekarz psychiatra	1	1,65
	psycholog		0,45

Świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu (wg danych z POWNFZ):

Zakres świadczeń	Nazwa specjalności	Stopień specjalności	Tygodniowy wymiar zatrudnienia/etat przeliczeniowy (37h 55 min./tyg)
Świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	lekarz psychiatra+ specjalista terapii uzależnień (w trakcie szkolenia)	1	0,37
	psycholog		0,19
	instruktor terapii uzależnień		0,17

Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęborku -Oddział

Oddział Psychiatryczny działa w strukturze SPS ZOZ w Łęborku od 1979 r., korzystając z zaplecza laboratoryjno – diagnostycznego szpitala. Budynek Oddziału jest usytuowany w obrębie szpitala, w wolno stojącej willi, otoczony zielenią i miejscami rekreacyjnymi.

Oddział dysponuje własną izbą przyjęć oraz czterdzieściami (40) łózkami z podziałem na:

- 18 łózek dla pacjentów w stanach ostrych (odcinek I),
- 22 łóżka dla pacjentów z zakresu tzw. „małej psychiatrii” (odcinek II).

Oddział pracuje w systemie półotwartym i całodobowym. W oddziale stosowane jest leczenie farmakologiczne, psychoterapia, a także sejsmoterapia.

Pacjenci mają możliwość korzystania z sali terapii zajęciowej, miejsca rekreacji na terenie szpitala, spacerów pod opieką terapeuty, treningu domowego oraz pomocy pracownika socjalnego szpitala w sprawach socjalno – bytowych.

W skład Oddziału wchodzi:

- sale chorych mieszczące od 2 do 6 osób, umeblowane w większości sanatoryjnie,
- dwie dyżurki pielęgniarские,
- gabinet zabiegowy,
- gabinety lekarskie, w tym psychologiczne,
- sala terapii zajęciowej,
- jadalnia – świetlica,
- teren rekreacyjny przy Oddziale.

Lekarska Poradnia Zdrowia Psychicznego sp. p.

W 2011 roku zanotowano porad lekarskich 7.800, w tym 800 porad dla dzieci i młodzieży. Porad lekarskich pierwszorazowych udzielono 552. W 2012 przyjęto 3.700 osób. Wśród osób zgłaszających się po raz pierwszy dominują depresyjne zaburzenia nastroju.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności:

Liczba wydanych orzeczeń w I kwartale 2012 roku dla osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym powyżej 16 roku życia

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	43	57	100

Liczba wydanych orzeczeń w I kwartale 2012 roku dla osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym poniżej 16 roku życia

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	2	6	8

Liczba wydanych Legitymacji w I kwartale 2012 roku dla osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym powyżej 16 roku życia

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	21	35	56

Liczba wydanych Legitymacji w I kwartale 2012 roku dla osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym poniżej 16 roku życia

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	2	6	8

Liczba wydanych kart parkingowych w I kwartale 2012 roku dla osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym powyżej 16 roku życia.

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	4	16	20

Liczba osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym korzystających z turnusów rehabilitacyjnych powyżej 16 roku życia.

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	1	4	5

Liczba osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym korzystających z turnusów rehabilitacyjnych poniżej 16 roku życia.

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	3	13	18

Liczba osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym korzystających z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznym powyżej 16 roku życia.

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	1	6	7

Liczba osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym korzystających z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznym poniżej 16 roku życia.

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	1	1	2

Liczba osób ze schorzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym korzystających z dofinansowania ze środków PFRON do zakupu środków ortopedycznych powyżej 16 roku życia.

	Płeć		
LP	K	M	Razem
1	5	16	21

3. Infrastruktura ochrony zdrowia i opieki społecznej, zadania realizowane.

3.1 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku

ul. Czołgistów 5, 84-300 Lębork,

tel. 59 8 628 106

fax 59 8 628 106

pcpr.lebork@interia.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku powstało w 1999 roku. Jest jednostką organizacyjną, budżetową Powiatu Lęborskiego, podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej.

Utworzone zostało w celu wykonywania zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej (własne i z zakresu administracji rządowej) określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.), w innych ustawach i aktach wykonawczych do tych ustaw, a w szczególności w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.), a także ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)

Powiatowe Centrum realizuje zadania określone ustawą o pomocy społecznej i przepisami wydanymi na jej podstawie, jak również określone ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz innych ustawach, także w zakresie ochrony zdrowia psychicznego. Do zadań tych należą:

- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,

na terenie powiatu lęborskiego funkcjonują dwa domy pomocy społecznej:

- Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku, w części przeznaczony jest dla osób przewlekle chorych psychicznie i somatycznie, zarezerwowane są w nim 23 miejsca dla osób chorych psychicznie, natomiast łączna ilość wynosi 88

- Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Lęborku przeznaczony jest dla 58 osób chorych somatycznie
- nadzorowanie domów pomocy społecznej,
- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspieranie osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami,
- wydawanie przez Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, których zadaniem jest określenie stopnia naruszenia sprawności organizmu i konsekwencji tego stanu zdrowia dla możliwości podjęcia pracy, pełnienia ról społecznych odpowiednich do wieku, płci,
- udzielanie przez Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności informacji o prawach i uprawnieniach, dotyczących osób niepełnosprawnych w tym osób z upośledzeniem umysłowym i chorobami psychicznymi, wydawanie legitymacji i innych dokumentów potwierdzających nabyte uprawnienia,
- organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej,
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej z terenu powiatu, z uwzględnieniem pracy z trudnym klientem pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników ośrodków pomocy społecznej i pracowników socjalnych,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne oraz niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrycie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej i rodziny zastępcze,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- zapewnianie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- nadzór nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi:
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 w Lęborku,
 - Placówka Wielofunkcyjna Nr 2 „Dom w Ogrodzie” w Lęborku (przy placówce funkcjonuje Hostel – Dom dla Matki z Dzieckiem, w którym udzielana jest pomoc i wsparcie kobiecie w kryzysie, w ciąży, lub małoletniej z małym dzieckiem w wieku do lat 6 z powiatu lęborskiego),
- współpraca z sądem rodzinnym w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu,
- realizacja zadań wynikających z rządowych i samorządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia w zakresie pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej,
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- udzielanie dotacji osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- dofinansowania do:
 - uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób.

Działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego są podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla ich zdrowia psychicznego.

Działania te podejmowane są w zakresie:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- monitorowania sytuacji rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- konsultacji i podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku udziela także wsparcia poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego, prawnego) dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

3.2 Ośrodki Pomocy Społecznej - na poziomie gmin prowadzą działania w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zobowiązane są do udzielania pomocy zarówno osobom niepełnosprawnym, jak i ich rodzinom. W powiecie lęborskim są to:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lęborku,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łebie,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Lęborskiej,
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wicku,
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach.

3.3 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lęborku

84-300 Lębork, ul. Okrzei 15a

tel. (59) 8 621 834

email: ppplebork@poczta.onet.pl

Celem działania placówki jest:

- udzielanie dzieciom (w wieku od urodzenia) i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,

- udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży,
- udzielanie pomocy przedszkolom, szkołom i placówkom znajdującym się
- w rejonie działania poradni,
- udzielanie pomocy wszystkim zgłaszającym się.

Zadania realizowane są poprzez diagnozę, konsultację, terapię, psychoedukację, doradztwo, mediacje, interwencje wśród uczniów, działalność profilaktyczną i informacyjną.

Poradnia opieką obejmuje 18 566 dzieci i młodzieży powiatu łębskiego. W bieżącym roku pracownicy na dzień 30.03.2012r. przyjęli 3.371 osób.

3.4 Powiatowy Urząd Pracy w Łęborku

84-300 Łębork ul. Gdańska 35

tel. 59/ 862 37 44, 862 37 28, 862 37 66,

faks 59/ 866 71 30,

sekretariat: 59/ 866 71 18

e-mail: poczta@pup.lebork.pl lub gdle@praca.gov.pl

Celem działania Urzędu jest promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Zadania realizowane przez jednostkę m. in.:

- rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy,
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy,
- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe i informację zawodową,
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń,
- organizacja i realizowanie programów specjalnych.

3.5 Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. J. Korczaka

M. Reja 18, 83- 300 Łębork, tel. 0598621577

Kształceniem specjalnym obejmuje się uczniów, którzy ze względu na swoją niepełnosprawność wymagają stosowania specjalnych metod pracy oraz specjalnej organizacji nauki. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy umożliwia realizację obowiązku szkolnego dzieciom i młodzieży upośledzonej w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i zawodowej.

Zapewnia wszystkim uczniom i wychowankom właściwe warunki edukacyjno – rewalidacyjne, wychowawcze, zdrowotne, materialne. Umożliwia prawidłowy przebieg procesu rozwoju i socjalizacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i zainteresowań uczniów - szeroko pojętej rewalidacji społecznej uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz z niepełnosprawnością sprzężoną.

Działania przyjmują formę zajęć promujących zdrowy i aktywny styl życia oraz wielorakie zajęcia stanowiące alternatywę do zachowań społecznie nieakceptowanych. Zajęcia przybierają formy lekcji wychowawczych, imprez skorelowanych oraz zajęć pozalekcyjnych, a także w formie zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, rewalidacyjno – wychowawczych, logopedycznych, korekcyjno – kompensacyjnych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, gimnastyki korekcyjnej, profilaktyki społecznej i resocjalizacji. Ośrodek organizuje również zajęcia sportowe, turystyczne, rekreacyjne oraz kulturalno-oświatowe.

W ramach szeroko pojętej profilaktyki promującej zdrowy styl życia, w tym zdrowe odżywianie i aktywność fizyczną oraz alternatywne spędzanie czasu w roku szkolnym 2011/2012 zorganizowano:

- udział uczniów w seansach filmowych oraz koncertach,
- liczne rajdy piesze o charakterze krajobrazowo- turystycznym,
- wycieczki na wysypisko śmieci - Czarnówko i do oczyszczalni ścieków,
- zajęcia na lodowisku miejskim.

Ponadto psycholog i pedagog szkolny systematycznie i doraźnie udzielają pomocy rodzicom uczniów z problemami ze zdrowiem psychicznym - ukierunkowują działania rodziców. Wskazują na placówki wspierające, sporządzają opinie na potrzeby lekarzy różnych specjalności, w tym lekarzy psychiatrów.

W roku szkolnym 2011/2012 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Lęborku było objętych kształceniem 169 uczniów.

3.6 Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku,

ul. Stryjewskiego 23, e-mail dps1_lebork@wp.pl,

telefon 59 8624200,

strona internetowa www.lebork.dps.pl;

portal społecznościowy facebook, BIP dps1lebork.mojbip.pl.

Dom rozpoczął działalność 26.08.1949 r. Placówka posiada 88 miejsc w tym 65 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 23 miejsca dla przewlekle psychicznie chorych.

Celem domu pomocy społecznej jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających na poziomie obowiązującego standardu w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja DPS, zakres i poziom świadczonych usług

uwzględnia wolność, godność i poczucie bezpieczeństwa oraz stopień sprawności fizycznej i psychicznej jego mieszkańców.

DPS zapewnia:

1). w zakresie potrzeb bytowych:

- miejsce zamieszkania,
- wyżywienie,
- utrzymanie czystości i higieny,

2). w zakresie usług opiekuńczych:

- udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- pielęgnację,
- niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych;

3). w zakresie usług wspomagających:

- umożliwienie udziału w terapii zajęciowej,
- podnoszenie sprawności i aktywizacji,
- zaspokojenie potrzeb religijnych i kulturalnych,
- tworzenie warunków do rozwoju samorządu mieszkańców,
- stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktów z rodziną i środowiskiem,
- zapewnienie bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
- działania zmierzające do usamodzielnienia mieszkańca w miarę jego możliwości,
- pomoc w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny,
- pokrycie w miarę możliwości wydatków mieszkańca nieposiadającego własnego dochodu na niezbędne przedmioty osobistego użytku w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego,
- przestrzeganie praw mieszkańca oraz dostępność informacji o tych prawach,
- sprawne załatwianie spraw i wniosków mieszkańców.

DPS umożliwia mieszkańcom korzystanie z przysługujących im świadczeń zdrowotnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami oraz pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny przewidywanej w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Prawa i obowiązki mieszkańca określa Statut Domu i Regulamin Pobytu Mieszkańców Domu.

Wg stanu na 19.06.2012 r. mieszkańcy placówki to 63 osoby przewlekle somatycznie chore oraz 24 osoby przewlekle psychicznie chore.

3.7 Dom Pomocy Społecznej nr 2 w Lęborku

Lębork 84-300,

ulica: I Armii Wojska Polskiego 43,

84-300 Lębork, tel/fax 59/8621-141, 59/8622-823,

e-mail dps2_lebork@wp.pl,

Dom Pomocy Społecznej nr 2 w Lęborku jest przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych i dla osób w podeszłym wieku. Posiada 58 miejsc dla mieszkańców, w tym:

- 28 miejsc dla mieszkańców przewlekle somatycznie chorych,
- 30 miejsc dla osób w podeszłym wieku.

Celem i zadaniem Domu jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, świadcząc usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające, zgodnie ze standardami określonymi dla danego typu domu w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańców. Umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Organizacja Domu, zakres i poziom świadczonych usług uwzględniają w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Dom Pomocy Społecznej nr 2 w Lęborku nie jest przeznaczony dla osób psychicznie chorych, jednak niektórzy mieszkańcy ze względu na swój stan zdrowia korzystają z pomocy Poradni Zdrowia Psychicznego.

3.8 Lekarska Poradnia Zdrowia Psychicznego Sp. p.

Al. Wolności 40A
84-600 Lębork
tel. 59 86 23 444

Poradnia Zdrowia Psychicznego zajmuje się diagnozowaniem, profilaktyką, leczeniem farmakologicznym i psychoterapią zaburzeń psychicznych i nerwicowych młodzieży i dorosłych.

3.9 Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lęborku

Oddział Psychiatryczny
SPS ZOZ
84-300 Lębork, ul. Węgrzynowicza 13
tel.: 059-86-35-296

Celem działania Oddziału jest świadczenie całodobowych usług medycznych tylko dla osób dorosłych z zakresu leczenia i diagnostyki:

- organicznych zaburzeń psychicznych, w tym także w zakresie psychogeriatrici,
- zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych nadużywaniem środków psychoaktywnych
- choroby alkoholowej z możliwością detoksykacji,
- lekomanii, uzależnienia narkotykowego – detoksykacja,
- schizofrenii, zaburzeń schizoafektywnych i urojeniowych,
- zaburzeń afektywnych,
- zaburzeń nerwicowych,
- zaburzeń osobowości i zachowania,
- upośledzenia umysłowego – diagnostyka i leczenie.

Zadania realizowane przez jednostkę:

- leczenie i diagnostyka zaburzeń psychicznych,
- interwencje kryzysowe, porady ambulatoryjne w Izbie Przyjęć Oddziału,
- konsultacje psychiatryczne pacjentów innych oddziałów Szpitala,
- współdziałanie z organami wymiaru sprawiedliwości, organami ścigania, organami samorządu terytorialnego (badania sądowo – psychiatryczne, opiniowanie na zlecenie komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi).

Z pomocy pracowników oddziału korzysta głównie ludność powiatu lęborskiego, oraz pacjenci z całego kraju.

Ilość pacjentów leczonych w ciągu roku – około 470.

Ilość pacjentów zaopatrywanych w Izbie Przyjęć w ciągu roku – około 300.

Rozdział III

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Lęborskiego

Celem programu jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy umożliwiających poprawę jakości życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Niezwykle ważnym elementem systemu ochrony zdrowia psychicznego są instytucje działające w systemie pomocy społecznej z miejscami całodobowymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo bez względu na stopień upośledzenia organizuje się naukę i zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze w szczególności w szkołach, w przedszkolach, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, w domach pomocy społecznej i zakładach opieki zdrowotnej, a także w domach rodzinnych.

Beneficjenci programu:

- osoby chore psychicznie,
- osoby upośledzone umysłowo,
- osoby wykazujące inne zanurzenia psychiczne, wymagające świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,
- dzieci, młodzież,
- osoby dorosłe.

Źródła finansowania programu

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego będzie finansowany z następujących źródeł:

1. środki własne powiatu,
2. środki Narodowego Funduszu Zdrowia,
3. środki PFRON,
4. środki finansowe własne realizatorów programu.

Partnerzy programu:

Program będzie realizowany w partnerstwie z następującymi podmiotami:

1. Ministerstwo Zdrowia
2. administracja samorządowa
3. poradnia psychologiczno-pedagogiczna
4. szkoły
5. placówki pomocy społecznej
6. organizacje pozarządowe
7. służba zdrowia
8. lokalne media

1. Cele i zadania Powiatu Lęborskiego wynikające z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Cel główny	Cel szczegółowy	Zadania	Realizator, koordynator	Wskaźnik monitorujący
1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym	1.1 Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.	1.1.1. Ustalenie priorytetów promocji zdrowia psychicznego	Jednostki działające w sferze zdrowia psychicznego z terenu powiatu lęborskiego	
		1.1.2 Opracowanie lokalnego programu promocji zdrowia psychicznego	Program powstał w ramach współpracy z przedstawicielami z różnych instytucji	
		1.1.3 Realizacja lokalnych programów promocji zdrowia psychicznego	Jednostki działające w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, Szkoły, PPP, PCPR,	Odsetek populacji biorącej udział w programie/rok (os.)
	1.2 Zapobieganie zaburzeniom psychicznym	1.2.1 Opracowanie programu zapobiegania przemocy w rodzinie , w szkole i środowisku lokalnym	PCPR, szkoły	Liczba programów lokalnych(szt)
		1.2.2. Realizacja programów zapobiegania przemocy w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym z uwzględnieniem istniejących Reg. prawnych	PCPR, Szkoły	Odsetek populacji biorącej udział w programie/rok (os.)
	1.3 Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznym	1.3.1 Przygotowanie lokalnych programów informacyjno-edukacyjnych sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	PCPR, szkoły Placówki pomocy społecznej	Liczba programów lokalnych(szt)
		1.3.2 Realizacja ww. zadania	PCPR, szkoły Placówki pomocy społecznej	Odsetek populacji biorącej udział w programie/rok (os.)
	1.4 Ograniczenie systemu poradnictwa i pomocy w	1.4.1 Tworzenie lokalnych ośrodków pomocy kryzysowej, oferujących	PCPR, PPP, SPSZOZ, Poradnia Zdrowia Psychicznego, JST	Liczba osób korzystających z z usług (os.)Zatrudnienie

	stanach kryzysowych.	poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu		specjalistów (osoby/etaty)
2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami wielostronnej i powszechnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.	2.1 Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.	2.1.1 Opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej	SPSZOZ, Poradnia Zdrowia Psychicznego, PCPR	Liczba programów lokalnych(szt)
		2.1.2 Realizacja programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej w powiecie	SPSZOZ, Poradnia Zdrowia Psychicznego, PCPR	Odsetek placówek biorącej udział w programie/rok
		2.1.3 Integrowanie działalności placówek psychiatrycznych opieki zdrowotnej poprzez tworzenie lokalnego centrum zdrowia psychicznego	SPSZOZ, Poradnia Zdrowia Psychicznego,	Struktura organizacyjna Populacja objęta opieką centrum dla ogółu populacji Powiatu
	2.2 Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	2.2.1 Opracowanie lokalnego programu poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Placówki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, PCPR	Liczba programów lokalnych(szt)
		2.2.2 Realizacja lokalnego programu poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Placówki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe	Liczba osób korzystających z form pomocy przewidzianych w programie
		2.2.3 Wspieranie finansowe samopomocowych projektów służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Jst, PCPR	Liczba projektów, kwota dofinansowania
		2.2.4 Zapewnienie ciągłości wsparcia finansowego projektom pozarządowym realizującym takie formy oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają działania ciągłego	Jst, PCPR	
		2.2.5 Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie	PCPR	Ilość działań podjętych w niniejszym zakresie
	2.3 Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	2.3.1 Opracowanie lokalnego programu rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	PUP	Liczba programów lokalnych

		2.3.2 Realizacja lokalnego programu rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	PUP	Odsetek placówek, przedsiębiorstw i osób objętych programem,
		2.3.3 Zwiększenie dostępności rehabilitacyjnej zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	PUP	Liczba osób objętych różnymi formami działań/rok
		2.3.4 Przygotowanie aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami	PUP, PUP, JST,	Działania informacyjne

2. Cele strategiczne Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Lęborskiego na lata 2013-2015.

Celem strategicznym Programu jest promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

W ramach powyższego celu zostały określone działania priorytetowe dla Powiatu Lęborskiego, w szczególności:

1. prowadzenie działań profilaktycznych informacyjno-edukacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych w następujących obszarach:
 - przeciwdziałania uzależnieniom,
 - przeciwdziałania patologicznym zachowaniom wśród dzieci i młodzieży, zapobiegania niedostosowaniu społecznemu,
 - czynników sprzyjających powstawaniu zaburzeń i chorób psychicznych oraz sposobu ich eliminacji,
2. prowadzenie wczesnej diagnostyki zaburzeń rozwoju u dzieci i młodzieży z udziałem lekarza psychiatry
3. propagowanie zdrowego stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem jego wpływu na zachowanie zdrowia psychicznego,
4. zwiększenie świadomości społecznej w zakresie korzystania z pomocy specjalistów w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
5. przeciwdziałanie nietolerancji i wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi oraz wspieranie społecznej integracji.
6. prowadzenie szeroko pojętej profilaktyki uzależnień i związanych z tym problemów psychicznych
7. wspieranie rodzicielstwa, dostarczanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do prawidłowego psychospołecznego rozwoju dziecka.
8. zapobieganie przemocy,

Realizatorzy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Szkoły, placówki pomocy społecznej, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, inne instytucje działające w powyższym zakresie na terenie powiatu łębskiego.

Termin realizacji

Praca ciągła.

3. Monitoring i ewaluacja programu

Corocznie podmioty realizujące Program przesyłają do Starostwa Powiatowego w Łęborku w terminie do 31 marca sprawozdanie z wykonanych działań, podjętych w ramach Programu w roku poprzednim oraz przedstawia ewentualne propozycje zmian założeń programowych.

4. Podsumowanie

Cele Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łębskiego na lata 2013-2015 koresponduje ściśle z koncepcjami zawartymi w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015. W programie położono główny nacisk na zadania z zakresu promocji zdrowia psychicznego, niwelowania nierówności w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych.

Utworzenie **ośrodka pomocy kryzysowej** oferującego poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu jak również integrowanie działalności placówek psychiatrycznej, opieki zdrowotnej poprzez tworzenie **centrum zdrowia psychicznego**, wymaga analizy rzeczywistych potrzeb lokalnych w tym zakresie.

Koordynatorem realizacji programu będzie Zespół Koordynujący powołany uchwałą Zarządu Powiatu Łębskiego.